

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΝΔΗΛΑΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ - 9030126

Στόχος Βελτίωσης:

Εμπλουτισμός διδασκαλίας και μάθησης

Σχέδιο Δράσης: Καλλιέργεια της Φιλαναγνωσίας

Άξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΤΣΙΜΠΙΔΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Στόχος του σχεδίου δράσης "Καλλιέργεια Φιλαναγνωσίας" είναι ο εμπλουτισμός της διδασκαλίας και της μάθησης μέσω της άμεσης εξοικείωσης των μικρών μαθητών/τριών με το βιβλίο και την ανάγνωση, και ειδικότερα μέσω της σταδιακής εδραίωσης μιας φιλικής σχέσης με το λογοτεχνικό βιβλίο.

Επιμέρους στόχοι που εντάσσονται στον γενικότερο στόχο του σχεδίου δράσης είναι να επιτευχθεί μέσω της όξυνσης της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, της αναζωογόνησης κι του εμπλουτισμού της φαντασίας και της εφευρετικότητας, της ανάπτυξης της αισθητικής καλλιέργειας και της συναισθηματικής νοημοσύνης τους. Γενικότερα, η καλλιέργεια της γλωσσικής έκφρασης με έμμεσο-βιωματικό τρόπο, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των μαθητών/τριών στην κατανόηση κειμένων, στην έκφραση απόψεων και ιδεών, συμβάλλοντας στη συγκρότηση μιας πολυδιάστατης και δημιουργικής προσωπικότητας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Οργάνωση της βιβλιοθήκης του σχολείου: Τοποθέτηση των υπαρχόντων βιβλίων ανάλογα με το θέμα τους, διατύπωση κανονισμού λειτουργίας της, καταγραφή κανόνων δανεισμού. -> Οκτώβριος - Νοέμβριος
- Ενίσχυση του δανεισμού λογοτεχνικών βιβλίων και ανάθεση "μυστικών αποστολών" όπως βιβλιοπαρουσίαση, δραστηριότητες δημιουργικής γραφής, θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, δημιουργία κόμικ, εικαστικές δράσεις. -> Δεκέμβριος - Ιούνιος
- Τηλεσυναντήσεις με συγγραφείς και δράσεις σχετικές με το θέμα του βιβλίου τους.-> Φεβρουάριος- Ιούνιος.
- Κυκλοφορία σχολικής εφημερίδας, μέσω του Πανελληνίου Δικτύου, από τους μαθητές/τριές των Ε' & Στ' τάξεων. -> Δεκέμβριος-Ιούνιος
- Ένταξη στο δίκτυο σχολικών βιβλιοθηκών.
- Δράσεις εξ αποστάσεως μέσω τηλεδιάσκεψης με τα σχολεία της Δημητσάνας, του Βαλτεσινίκου και των Τροπαίων. -> Ιανουάριος - Ιούνιος

- Ψηφιακή περιήγηση σε βιβλιοθήκες του κόσμου. -> Ιανουάριος - Ιούνιος
- Συγγραφή ιστοριών και αφήγησή τους σε εκπομπή του European School Radio. -> Ιανουάριος - Ιούνιος
- Δημιουργία e book μέσω του book creator. -> Νοέμβριος -Ιούνιος.
- Συμμετοχή στον διαγωνισμό φιλαναγνωσίας γνωστού εκδοτικού οίκου. -> Ιανουάριος-Απρίλιος

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο,

European School Radio,

Book creator,

Canva.com,

Λογοτεχνικά βιβλία,

Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Τα κριτήρια της επιτυχίας του σχεδίου δράσης είναι ποικίλα. Βαρύνουσας σημασίας είναι η πρότερη εμπειρία και γνώση των εκπαιδευτικών, η διάθεση συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών/τριών καθώς και μεταξύ των σχολείων. Σημαντική για την επιτυχία του σχεδίου είναι επίσης και η υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου. Σε γενικές γραμμές κάποια από τα βασικά κριτήρια που θα εξασφαλίσουν την επιτυχία του είναι:

- Η καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στο βιβλία,
- Η ενίσχυση της αναγνωστικής ικανότητας των μαθητών/τριών,
- Η ανάπτυξη της ορθογραφικής ικανότητας των μαθητών/τριών,
- Η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών,
- Η καλλιέργεια κριτικής και δημιουργικής σκέψης,
- Η ανάπτυξη συνεργατικής και επικοινωνιακής ικανότητας,
- Ο εμπλουτισμός σχολικής βιβλιοθήκης με νέους τίτλους λογοτεχνικών βιβλίων,
- Η διαμόρφωση χώρου βιβλιοθήκης
- Η ένταξη στο δίκτυο σχολικών βιβλιοθηκών

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Για να διαπιστωθεί κατά πόσο το σχέδιο δράσης για την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας, αλλά και οι δραστηριότητες που σχεδιάστηκαν και δημιουργήθηκαν, ανταποκρίνονται στους/στις μαθητές/τριές του δημοτικού σχολείου και στους στόχους που τέθηκαν, θα σχεδιαστεί και θα δημιουργηθεί ένα ενδεικτικό ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο αυτό θα συμβάλλει στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου σχεδίου δράσης αλλά παράλληλα και στην ανάπτυξη και βελτίωσή του, βασιζόμενο στην πολύτιμη γνώμη των

ίδιων των παιδιών.

Αφού λοιπόν οι μαθητές/τριές ολοκληρώσουν όλες τις δραστηριότητες, θα κληθούν να αξιολογήσουν. Συγκεκριμένα, θα δοθεί ένα ενδεικτικό ερωτηματολόγιο στους/στις μαθητές/τριές, υπό τη μορφή φόρμας στο google drive, που θα υποβάλλεται αυτόματα από τον/την κάθε/καθεμία μαθητή/τρια, ώστε να ανιχνευτούν οι απόψεις και τα πιστεύω τους για το εν λόγω σχέδιο δράσης φιλανανγνωσίας.

Φυσικά, η αξιολόγηση του σχεδίου δράσης θα γίνεται και κατά τη διάρκεια υλοποίησής του για να υπάρχουν αντίστοιχες τροποποιήσεις έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Αναφορικά με το παρόν Σχέδιο Δράσης (Α΄ Μέρος), η θεματική σας ενισχύει το αναγνωστικό ενδιαφέρον και τη φιλανανγνωσία των μαθητών/τριών της σχολικής σας μονάδας. Επιπρόσθετα, προτείνεται η σαφής οριοθέτηση του χρονοδιαγράμματος των εργασιών της ομάδας σας (Νοέμβριος-Δεκέμβριος, Ιανουάριος-Μάιος), ο διαχωρισμός των πόρων (ανθρώπινοι - υλικοί), των μέσων και των ερευνητικών εργαλείων) και ως προς τις αξιολογικές διαδικασίες η προσθήκη λοιπών διεργασιών (π.χ.: διενέργεια συνεντεύξεων με γονείς/κηδεμόνες, εκπ/κούς και τη διεύθυνση του σχολείου σας, παρατήρηση του βαθμού και του τρόπου ανταπόκρισής τους στις σχετικές δράσεις και αποτύπωση του στίγματος των εργασιών σας στην τοπική κοινωνία, καταγραφή των συμπερασμάτων στο Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης, ανατροφοδοτική συνεδρίαση του Σ.Δ., ενδεχόμενη διαδικτυακή δημοσκόπηση, ανατροφοδοτική συνεδρίαση του Σ.Δ. με καθορισμό συγκεκριμένων μελλοντικών δράσεων συνεργασίας σχολείου - τοπικής κοινότητας, ως προς την καλλιέργεια του αναγνωστικού ενδιαφέροντος). Επισημαίνεται ότι τα παραδείγματα - προτάσεις είναι ενδεικτικού χαρακτήρα, αποκλειστικά και μόνον προς υποστήριξή σας και όχι συγκεκριμένα πρότυπα. Καλή επιτυχία!

(Ημ. καταχώρησης ΣΕΕ: 24-01-2022)

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πρωταρχικός στόχος του σχεδίου δράσης μας ήταν ο εμπλουτισμός βιβλιοθήκης του σχολείου μας και οργάνωσή με την τοποθέτηση των υπαρχόντων βιβλίων ανάλογα με το θέμα τους, τη διατύπωση κανονισμού λειτουργίας της, την καταγραφή κανόνων δανεισμού. Η ένταξή μας στο Σχολικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών ήταν ο επόμενος στόχος. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε όταν αναρτήθηκε η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας (Πρακτικό 38,σελ.177).Επίσης, στόχος μας ήταν η ενίσχυση του δανεισμού λογοτεχνικών βιβλίων και ανάθεση "μυστικών αποστολών" όπως βιβλιοπαρουσίαση, δραστηριότητες δημιουργικής γραφής, θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, δημιουργία κόμικ, εικαστικές δράσεις με σκοπό την καθιέρωση του δανεισμού βιβλίων από τους/τις μαθητές/τριες. <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=451>. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι μαθητές/τριες,τις βροχερές μέρες, διάβαζαν βιβλία στους διαδρόμους του σχολείου.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της δημιουργικής γραφής, οι μαθητές/τριές δημιούργησαν ένα κόμικ για την ημέρα διατροφής <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=499> και ηλεκτρονικό βιβλίο διαφορετικότητας <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=610>, τα οποία και παρουσιάστηκαν σε εκπομπή στο European School Radio. Επίσης, με αφορμή το απόσπασμα από το βιβλίο "το άγαλμα που κρύωνε" έφτιαξαν ένα ακόμη ηλεκτρονικό βιβλίο <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=845> .

Ακόμα με αφορμή την ημέρα παππού και γιαγιάς, <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=465> , την ημέρα των δικαιωμάτων των παιδιών <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=557>, τα παιδιά διάβασαν σχετικά βιβλία και συζήτησαν σχετικά. Στο ίδιο πλαίσιο διάβασαν το "με λένε Μαλάλα" κι αφού προβληματίστηκαν για τα δικαιώματα των παιδιών, έφτιαξαν μια αφίσα: <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=711>

Οι μαθητές της Ε' & Στ' τάξης εξέδωσαν μια ηλεκτρονική σχολική εφημερίδα.

<https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=629>

Επιπροσθέτως, κατασκεύασαν το μικρό βιβλίο του Φρενέ για τους 3 Ιεράρχες

<https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=666> και για το Ολοκαύτωμα των Εβραίων (Πρακτικό 29,163).

<https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=661> επιλέγοντας την εικονογράφηση και σκεπτόμενοι μόνοι τους το συνοδευτικό κείμενο!

Σειρά είχε ο συνδυασμός του STEAM με τον "γύρο του κόσμου σε 80 ημέρες", όπου οι μαθητές/τριες αφού είχαν διαβάσει το βιβλίο του Ιουλίου Βέρν, "ταξίδεψαν" με το "ποντικάκι ρομποτάκι" σε μέρη του κόσμου.

<https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=703>

Την Ημέρα Ασφαλούς διαδικτύου οι μαθητές/τριές μελέτησαν το ηλεκτρονικό βιβλίο "Η Αθηνά για τα προσωπικά δεδομένα και δημιούργησαν μια ενημερωτική αφίσα <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=701>

Επίσης, παρακολούθησαν τη θεατρική παράσταση "Τα δώρα της Παπλωματούς" και συζήτησαν για τις αλλαγές κατά τη μεταφορά ενός βιβλίου σε θεατρικό έργο. <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=762>, πρακτικό 33, σελ.168-169.

Με αφορμή την 25η Μαρτίου επισκέφτηκαν το σχολείο μας τα "βιβλία σε ρόδες", (Πρακτικό 32, σελ.167).

Πρόκειται για μια βαλίτσα γεμάτη με βιβλία σχετικά με την επανάσταση του 1821. Αφού μελέτησαν τα βιβλία, συζήτησαν μεταξύ τους για τα γεγονότα που πραγματεύονται και έφτιαξαν ερωτήσεις και δημιούργησαν το δικό τους επιτραπέζιο παιχνίδι για το 1821. <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=696>

Στις συνεργατικές δράσεις του σχεδίου της φιλαναγνωσίας προγραμματίστηκε τηλε-συνάντηση με συγγραφέα του βιβλίου "Αμφικαθρέφτης" και τα δημοτικά σχολεία Βαλτεσινίκου, Δημητσάνας και Τροπαίων. Η συγγραφέας έπαιξε παιχνίδια γνωριμίας με τα παιδιά, συζήτησε μαζί τους, δραματοποίησαν σκηνές από το βιβλίο της, έδωσαν το δικό τους τέλος αλλά έγραψαν και το παραμύθι ανάποδα ανατρέποντας τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις για την εξωτερική εμφάνιση. Στο τέλος της τηλε-συνάντησης οι μαθητές/τριές "ανέκριναν" τη συγγραφέα! <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=828>

Μια ακόμα συνεργατική δράση με τα παραπάνω σχολεία υλοποιήθηκε με τη βοήθεια του padlet.com.

Συγκεκριμένα, οι μαθητές/τριές αφού διάβασαν το βιβλίο "Οι περιπέτειες των τριών φίλων, το μαργαριτάρι, ο ιππόκαμπος και ο αστερίας", έγραψαν το δικό τους τέλος και το ανήρτησαν στο padlet.com. Στη συνέχεια, το ένα σχολείο διάβασε την ιστορία του άλλου και στο τέλος, η συγγραφέας επικοινωνήσε με τους/τις μικρούς/ες μαθητές/τριες μέσω βιντεοσκοπημένου μηνύματος σχολιάζοντας και αναλύοντας το τέλος που σκέφτηκαν! <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=841>. Με αφορμή το ίδιο βιβλίο και ειδικότερα τους ήρωές του, τα σχολεία συνεργάστηκαν για να συγγράψουν και να εικονογραφήσουν το δικό τους παραμύθι μέσω του padlet.com <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=842>. Επιπλέον, οι μαθητές/τριές συνομίλησαν με τη συγγραφέα και την εικονογράφο του βιβλίου "Τρύπια Βαλίτσα", σε συνεργασία με το Δημοτικό Τροπαίων.

Την Ολυμπιακή εβδομάδα, οι μαθητές/τριές είχαν την ευκαιρία να ασχοληθούν με τις ιστορίες των αθλητών/τριών αλλά και γενικότερα με τον αθλητισμό. Μελέτησαν βιβλία σχετικού περιεχομένου και επικοινωνήσαν μέσω με διάφορους αθλητές <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=846>, πρακτικό 36, σελ.174-175.

Ακόμα, όλες οι τάξεις του σχολείου μας συμμετείχαν σε διαγωνισμό εκδοτικού οίκου διαβάζοντας βιβλία αντίστοιχα με την ηλικία τους και απαντώντας στη συνέχεια σε επισυναπτόμενο ερωτηματολόγιο <https://blogs.sch.gr/dimkand/?p=849>.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Δεν υπήρξαν αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό. Λόγω των συχνών ανατροφοδοτικών συνεδριάσεων του σχολείου μας και των όμορων σχολείων του συνεργατικού δικτύου φιλαναγνωσίας (Δημ. Σχ. Δημητσάνας, Τροπαίων και Βαλτεσινικού), αλλά και με των προτάσεων του αρμόδιου Συντονιστή Εκπαιδευτικού έργου, οριοθετήθηκε με σαφήνεια το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων των ομάδων του δικτύου σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό. Επίσης μέσα από τις συγκεκριμένες ανατροφοδοτικές συνεδριάσεις κρίθηκε χρήσιμη η σύνταξη και ο διαμοιρασμός ερωτηματολογίου προς τους γονείς και τους μαθητές/τριες του συνεργατικού δικτύου όμορων σχολείων φιλαναγνωσίας, με σκοπό την πολύπλευρη αξιολόγηση του σχεδίου δράσης.

Αποτελέσματα της Δράσης

Το παρόν Σχέδιο Δράσης συνέβαλε σημαντικά στον εμπλουτισμό της διδασκαλίας και της μάθησης μέσω της άμεσης εξοικείωσης των μικρών μαθητών/τριών με το βιβλίο και την ανάγνωση, και ειδικότερα μέσω της σταδιακής εδραίωσης μιας φιλικής σχέσης με το λογοτεχνικό βιβλίο. Επίσης, καλλιέργησε την κριτική και δημιουργική σκέψη, αναζωογόνησε και εμπλούτισε τη φαντασία και την εφευρετικότητα, ανέπτυξε την αισθητική καλλιέργεια και τη συναισθηματική νοημοσύνη των μαθητών/τριών. Γενικότερα, καλλιεργήθηκε η γλωσσική έκφραση με έμμεσο-βιωματικό τρόπο, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των μαθητών/τριών στην κατανόηση κειμένων, στην έκφραση απόψεων και ιδεών, συμβάλλοντας στη συγκρότηση μιας πολυδιάστατης και δημιουργικής προσωπικότητας....

Απ' τα σημαντικότερα αποτελέσματα της Δράσης υπήρξε η διαμόρφωση ενός συνεργατικού Δικτύου όμορων Σχολείων (Δημ.Σχ. Δημητσάνας, Κανδήλας, Τροπαίων και Βαλτεσινικού), με κοινό στόχο την καλλιέργεια και την προώθηση της Φιλαναγνωσίας στους/στις μαθητές/τριές τους. Άλλα αποτελέσματα της Δράσης που αξίζει να αναφερθούν είναι η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών, η συμπερίληψη των μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και ασφαλώς το άνοιγμα του σχολείου τόσο στη σχολική κοινότητα (μέσω του European school radio και της ιστοσελίδας) όσο και στην τοπική κοινωνία (μέσω της εφημερίδας και των ενημερωτικών αφισών που αναρτούνταν σε κομβικά σημεία του χωριού).

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

3 = Σε μεγάλο βαθμό

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Πρώτον η άψογη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου και οι συχνές ανατροφοδοτικές συνεδριάσεις του Σχολείου με τους εκπαιδευτικούς των όμορων σχολείων του συνεργατικού δικτύου φιλαναγνωσίας (Δημ. Σχ. Δημητσάνας, Τροπαίων και Βαλτεσινικού), αλλά και των εκπαιδευτικών με τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού έργου.

Η άφιξη στο σχολείο μας των ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΕ ΡΟΔΕΣ. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό Πρόγραμμα που φέρνει μικρές, κινητές, θεματικές και Δανειστικές Βιβλιοθήκες διαφόρων θεματικών μέσα στις τάξεις των Δημόσιων Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων. Δημιουργήθηκαν το 2012 από τη μη κερδοσκοπική πολιτιστική εταιρεία «Η ΠΥΡΝΑ» (www.pyrna.gr), με τη συνεργασία του Γραφείου Περιβάλλοντος της Δ.Π.Ε. Α΄ Αθηνών. Βαρύνουσας σημασίας παράμετρος κρίνεται και η δωρεά στη βιβλιοθήκη του σχολείου πολλών λογοτεχνικών βιβλίων στην αρχή του σχολικού έτους. Μια ακόμα σημαντική παράμετρος που διευκόλυνε την επίτευξη των στόχων του σχεδίου δράσης, είναι η πλήρως εκσυγχρονισμένη υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου μας. Τέλος, τα ερωτηματολόγια που συντάχθηκαν από τις εκπαιδευτικούς του σχολείου και δόθηκαν στους/στις μαθητές/τριες, αλλά και σε γονείς των μαθητών/τριων στην αρχή του προγράμματος και μετά την ολοκλήρωσή του. Τα

ερωτηματολόγια αυτά λειτούργησαν ως εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά την ανατροφοδοτική διαδικασία με στόχο τη βελτίωση του προγράμματος και την αναπροσαρμογή των δράσεων.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι αυξημένες απαιτήσεις και η έλλειψη χρόνου σε ένα ολιγοθέσιο σχολείο. Επίσης, η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού. Το σχολείο λειτουργεί ως τριθέσιο, όμως με την έναρξη του έτους λειτουργούσε με δύο εκπαιδευτικούς. Στη συνέχεια, τοποθετήθηκε μια εκπαιδευτικός για να αποσπασθεί για τις ανάγκες της υπηρεσίας λίγες εβδομάδες αργότερα. Μέχρι που τον Ιανουάριο τοποθετήθηκε μια εκπαιδευτικός μέχρι τη λήξη της χρονιάς. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση πολλών δράσεων αλλά και την παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Επίσης, αυξημένη ήταν η μαθητική διαρροή καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς λόγω της πανδημίας Covid - 19, γεγονός που δυσχέραινε την ομαλή ροή του σχεδίου δράσης. Τέλος, λόγω των μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό, ήταν δύσκολο για το σχολείο μας να μετακινηθεί σε άλλες περιοχές.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Για πρώτη χρονιά οι μαθητές και οι μαθήτριες των Ε' & ΣΤ' Τάξεων έγραψαν και ανήρτησαν σε ηλεκτρονική μορφή στο blog του σχολείου, σχολική εφημερίδα με τίτλο «Τα απίθανα παιδιά». Αξιοποιήθηκαν τα ΒΙΒΛΙΑ ΣΕ ΡΟΔΕΣ με θέμα την Επανάσταση του 1821 για τη δημιουργία επιτραπέζιου παιχνιδιού. Ακόμα, οι μαθητές και οι μαθήτριες των Δημοτικών Σχολείων Κανδήλας, Βαλτεσινίκου, Δημητσάνας και Τροπαίων ασχολήθηκαν με το βιβλίο «Οι περιπέτειες τριών φίλων, το μαργαριτάρι, ο ιππόκαμπος και ο αστερίας», αλλά και με το βιβλίο «Αμφικαθρέφτης». Με τη βοήθεια του ψηφιακού πίνακα ανακοινώσεων padlet.com, ανήρτησαν τις ιδέες τους για το πώς φαντάζονται ότι τελειώνει η δεύτερη ιστορία του πρώτου βιβλίου. Επίσης οι μαθητές και οι μαθήτριες των όμορων σχολείων έφτιαξαν, όπως έχει αναφερθεί και ανωτέρω, ένα δικό τους παραμύθι σε συνεργασία. Τέλος, από τις αναγνώσεις βιβλίων σχετικών με τις παγκόσμιες ημέρες, πρόέκυψαν ενημερωτικές αφίσες αλλά και κόμικ.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης, υλοποιήθηκαν διαδικτυακές ανατροφοδοτικές συναντήσεις μεταξύ των υπεύθυνων εκπαιδευτικών του συνεργατικού δικτύου όμορων σχολείων (Δημ.Σχ. Κανδήλας, Δημητσάνας, Τροπαίων, Βαλτεσινίκου), που διαμορφώθηκε με σκοπό την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας στους/στις μαθητές/τριες των συγκεκριμένων σχολείων, αλλά και με σκοπό τη διασύνδεση των σχολείων με την τοπική κοινότητα. Σημαντικές ήταν οι ανατροφοδοτικές συναντήσεις των υπεύθυνων εκπαιδευτικών του προγράμματος και με τον αρμόδιο Συντονιστή Εκπαιδευτικού έργου, που στήριξε και καθοδήγησε την προσπάθεια του συνεργατικού δικτύου όμορων σχολείων για την προώθηση της φιλαναγνωσίας.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Ορισμένες πρακτικές για την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας, οι οποίες διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία και ανταποκρίνονται στην εκπλήρωση των επιδιωκόμενων στόχων τους είναι:

Στην Α' και Β' Τάξη: Ακρόαση και αναδιήγηση λογοτεχνικών κειμένων. Απαγγελίες ποιημάτων και χρήση μελοποιημένης ποίησης. Γλωσσικά παιχνίδια ρυθμού, ομοιοκαταληξίας, επανάληψης, αστείων λέξεων και συλλαβών, γλωσσοδέτες κ.ά. Συλλογή λαϊκών παραμυθιών, παραδόσεων, παροιμιών, αινιγμάτων από την οικογένεια και ανακοίνωση, ανάγνωση, παιχνίδια, δραματοποίηση στην τάξη. Ποιήματα, ιστορίες, παραμύθια με κωμικό περιεχόμενο, για ακρόαση, ανάγνωση, δραματοποίηση, παντομίμα. Δημιουργική αφήγηση. Μεγαλόφωνη ανάγνωση, με εκφορά και έκφραση προσαρμοσμένη στο είδος του λόγου, στο περιεχόμενο και στην περίπτωση.

Στη Γ΄ και Δ΄ Τάξη: Ανάγνωση κειμένων με σκοπό την κατανόηση σημασιών πέραν των κυριολεκτικών. Συζητήσεις κατά τις οποίες προβάλλονται εναλλακτικές ή συμπληρωματικές ερμηνείες. Διατύπωση επιχειρηματολογίας και αξιολογικών κρίσεων για λογοτεχνικά κείμενα.

Στην Ε΄-Στ΄ Τάξη, προστίθενται στις δραστηριότητες των παραπάνω τάξεων: Αναδιήγηση λογοτεχνικών κειμένων. Ενθάρρυνση της αυθόρμητης ανάγνωσης με κύριο σκοπό την ψυχαγωγία. Καθιέρωση ώρας ελεύθερης ανάγνωσης. Σύγκριση κειμένων διαφορετικών περιοχών, περιόδων, συγγραφέων, Διαγωνισμοί ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων. Βιβλιοαινίγματα και βιβλιοκουίζ. Παρουσιάσεις βιβλίων από το δάσκαλο ή τους μαθητές με παιγνιώδεις τρόπους. Ανάγνωση βιβλίων με αφορμή γεγονότα της επικαιρότητας ή πολιτιστικές δραστηριότητες της τάξης, π.χ. δημιουργία ανθολογιών, ανεύρεση βιβλίων με ένα συγκεκριμένο θέμα, πληροφορίες για συγγραφείς, σύγκριση των διασκευών γνωστών παραμυθιών. Θέσπιση αναγνωστικών βραβείων. Δραστηριότητες που αφορούν το εικονογραφημένο βιβλίο. Προσκλήσεις συγγραφέων. Διοργάνωση εκθέσεων βιβλίου, διαγωνισμοί εικονογράφησης και βιβλιοδεσίας. Διακειμενική προσέγγιση της λογοτεχνίας και η αξιοποίηση της στη διδασκαλία καθώς και σύνδεσή της με διάφορες μορφές τέχνης.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

"Δημιουργική γραφή και φιλιαναγνωσία", επιμορφωτική δράση που θα συνδυάζει τη λογοτεχνία, την καλλιέργεια της φαντασίας, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και τη δημιουργικότητα.

"Καινοτόμες Δράσεις Ενίσχυσης της Φιλιαναγνωσίας των μαθητών/τριών", επιμορφωτική δράση που θα παρουσιάζει βιωματικά πρακτικές καλλιέργειας της φιλιαναγνωσίας, αξιοποιώντας όλα τα μέσα διδασκαλίας (υπολογιστή, βιβλίο, κ.ά.).

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Σημαντικό κρίνεται να συνεχιστεί η συνεργασία με τα όμορα σχολεία (Δημ.Σχ.Κανδήλας, Δημοτσάνας, Τροπαίων και Βαλτεσινίκου) για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας στα παιδιά, αλλά και να ενταχθούν κι άλλες σχολικές μονάδες στο δίκτυο. Επίσης, καλό είναι να αξιοποιηθεί η βιβλιοθήκη, μιας και θα ενισχυθεί με νέους τίτλους, λόγω της ένταξης του σχολείου στο δίκτυο βιβλιοθηκών. Προτείνεται ακόμα, να υλοποιηθούν δια ζώσης βιωματικές δράσεις με συγγραφείς, θεατρολόγους, κλπ, καθώς και επισκέψεις σε βιβλιοθήκες, αφού λόγω των έκτακτων μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό Covid 19, δεν επιτράπηκαν τη σχολική χρονιά 2021-2022. Ασφαλώς, η σχολική εφημερίδα, είναι μια αξιόλογη δράση που κινητοποιεί τους μαθητές και τις μαθήτριες, συνεπώς η συνέχειά της θα χαροποιήσει τόσο τα παιδιά, όσο και την τοπική κοινότητα.